

Proposta pedagògica de departament

Curs acadèmic: 2023-2024

Departament: VALENCIÀ

IES 1 del CE de XEST

1

Concreció curricular de la matèria:

VALENCIÀ LLENGUA I LITERATURA

1.1

Elements curriculars del nivell:

4t ESO

1.1.1

Competències específiques

Competència específica 1: Multilingüisme i interculturalitat

Criteris d'avaluació

1.1 Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana a partir de l'explicació del seu origen i del seu desenvolupament sociohistòric, contrastant aspectes lingüístics i discursius, així com els trets de les diferents varietats, en manifestacions orals, escrites i multimodals.

1.2 Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.

1.3 Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.

1.4 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.

1.5 Formular generalitzacions, amb progressiva autonomia, sobre aspectes del funcionament de les llengües, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com també de la formulació d'hipòtesis i la cerca d'exemples, fent ús del metallenguatge específic i consultant diccionaris, manuals i gramàtiques.

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús

- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn
- Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
- Variació lingüística
- Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
- Aproximació a les llengües de signes
- Reflexió interlingüística
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
- Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
- Expressions idiomàtiques de la llengua
-

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.3 Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

Competència específica 2: Comprensió oral i multimodal

Criteris d'avaluació

- 2.1** Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.
- 2.2** Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements complexos i ajustats a la situació comunicativa.
- 2.3** Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, dels elements no verbals i dels elements prosòdics, així com identificar incongruències entre text i elements no verbals, i valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

Sabers bàsics

Bloc 2: Estratègies comunicatives 2º CICLO (4º ESO)

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.3 Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.

- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

2.4 Comunicació i interacció oral

G1: Comprensió oral:

- Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant.
- Valoració de la forma i el contingut del text

Competència específica 3: Comprensió escrita i multimodal

Criteris d'avaluació

3.1 Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

3.2 Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.

3.3 Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.

3.4 Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera autònoma, de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.

3.5 Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual.

Sabers bàsics

Bloc 2: Estratègies comunicatives 2º CICLO (4º ESO)

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.3. Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

2.5 Comprensió escrita

- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.

- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.

Competència específica 4: Expressió oral

Criteris d'avaluació

- 4.1** Produir, amb autonomia, discursos orals extensos sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, amb adequació, coherència i cohesió, manifestant una consciència crítica cap al tema.
- 4.2** Produir discursos orals amb fluïdesa, una bona pronunciació i entonació, utilitzant de manera eficaç els elements prosòdics, els recursos no verbals i diferents suports audiovisuals que reforcen les idees expressades i que capten l'atenció del receptor.
- 4.3** Efectuar produccions orals amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, fent ús d'expressions idiomàtiques, amb un domini òptim de la morfosintaxi, i reflexionant sobre la llengua, el seu ús i el propòsit comunicatiu.
- 4.4** Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera autònoma, sobre temes d'interés acadèmic, personal o social, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús

- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn
- Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
- Variació lingüística
- Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
- Aproximació a les llengües de signes
- Reflexió interlingüística
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
- Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
- Expressions idiomàtiques de la llengua

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori

- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.3. Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

2.4. Comunicació i interacció oral

G2: Expressió oral

- Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Deliberació oral argumentada
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició
- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

Competència específica 5: Expressió escrita i multimodal

Criteris d'avaluació

- 5.1** Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.
- 5.2** Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera autònoma, els usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.
- 5.3** Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i autònoma, i utilitzant metallenguatge, els coneixements lingüístics textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.
- 5.4** Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera autònoma, durant el procés d'escriptura, utilitzant les estratègies necessàries de manera precisa.

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús

- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn
- Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
- Variació lingüística
- Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
- Aproximació a les llengües de signes
- Reflexió interlingüística
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
- Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
- Expressions idiomàtiques de la llengua

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció

- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.3. Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

2.6. Expressió escrita i multimodal

- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.
- Elements gràfics i paratextuals.
- Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

Competència específica 6: Interacció oral, escrita i multimodal

Criteris d'avaluació

- 6.1** Interactuar oralment, amb autonomia, sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, per mitjà de diferents suports, utilitzant un vocabulari ric, correcte i no discriminatori, i implicant-se de manera activa i reflexiva amb una actitud dialogant i d'escolta per a la construcció d'un discurs comú consensuat.
- 6.2** Identificar i rebutjar, de manera autònoma, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.
- 6.3** Utilitzar estratègies, de manera autònoma, per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.
- 6.4** Interactuar en textos escrits i multimodals complexos de manera asíncrona i síncrona amb autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, amb adequació, coherència, cohesió, correcció i un vocabulari ric i no discriminatori.

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús

- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn
- Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
- Variació lingüística
- Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
- Aproximació a les llengües de signes
- Reflexió interlingüística
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
- Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
- Expressions idiomàtiques de la llengua

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball

- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.4 Comunicació i interacció oral

G1: Comprensió oral

- Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant.
- Valoració de la forma i el contingut del text G2: Expressió oral
- Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Deliberació oral argumentada
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició
- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

G3: Interacció oral

- Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere
- Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal
- Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional

2.5 Comprensió escrita

- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.

2.6 Expressió escrita i multimodal

- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.
- Elements gràfics i paratextuals.
- Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

Competència específica 7: Mediació oral, escrita i multimodal

Criteris d'avaluació

- 7.1** Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.
- 7.2** Comprendre, comunicar, descriure i parafrasejar textos d'una certa complexitat en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).
- 7.3** Seleccionar i aplicar, de manera autònoma, estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1- L2, L2-L1).

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús

- Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn
- Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
- Variació lingüística
- Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
- Aproximació a les llengües de signes
- Reflexió interlingüística
- Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
- Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
- Expressions idiomàtiques de la llengua

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1 Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
- Tipologies textuais i gèneres discursius
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de treball
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
- Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2.3. Reflexió sobre la llengua

- La implicació de l'emissor en els textos.
- L'expressió de la subjectivitat en textos.
- Adequació del registre a la situació de comunicació.
- Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
- Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
- Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
- Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
- Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
- Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
- La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques.
- Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
- Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
- Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.

2.4 Comunicació i interacció oral

G1: Comprensió oral

- Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant.
- Valoració de la forma i el contingut del text
- G2: Expressió oral**
- Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Deliberació oral argumentada
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició
- Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals
- Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

G3: Interacció oral

- Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere
- Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal

- Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional

2.5 Comprensió escrita

- Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
- Valoració de la forma i el contingut del text.

2.6 Expressió escrita i multimodal

- Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.
- Elements gràfics i paratextuals.
- Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.

Competència específica 8: Lectura autònoma

Criteris d'avaluació

8.1 Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, seleccionant de manera autònoma els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

8.2 Deixar constància del propi itinerari lector i cultural, explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i les experiències lectores.

8.3 Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

Sabers bàsics

Bloc 3: Lectura i literatura

3.1. Hàbit lector

- Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos.
- Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.
- Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits.

- Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector.
- Participació en actes culturals.
- Estratègies per a la recomanació de lectures.

Competència específica 9: Competència literària

Criteris d'avaluació

- 9.1 Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, de manera autònoma, tenint en compte els interessos de l'alumne.
- 9.2 Interpretar la informació rellevant de les obres literàries, de manera autònoma, i aportar conclusions amb reflexió i visió crítica.
- 9.3 Establir, de manera progressivament autònoma, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.
- 9.4 Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant els recursos retòrics fonamentals, el metallenguatge i les característiques dels gèneres, de manera autònoma.
- 9.5 Crear textos literaris (relats breus, dramatitzacions, poemes, cançons) aplicant els recursos literaris adequats a cada gènere, de manera autònoma.
- 9.6 Organitzar i participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals.

Sabers bàsics

Bloc 3: Lectura i literatura

3.2. Literatura

- Obres rellevants del patrimoni literari nacional i universal i de la literatura actual, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors.
- Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries
- Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics.
- Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries.
- Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos, orals, escrits o multimodals, i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
- Estratègies per a interpretar obres i fragments literaris tenint en compte els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
- Planificació i creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació).

Instruments de recollida d'informació

- Portafoli
- Observació directa (quadern del professor/a)
- Rúbriques d'avaluació
- Proves objectives (orals i escrites)
- Presentacions de l'alumnat
- Produccions escrites, orals i multimodals de l'alumnat
- Activitats avaluable (exercicis de comprensió oral, escrita i multimodal; activitats sobre la reflexió lingüística i competència literària).
- Treballs i proves sobre les lectures obligatòries i/o voluntàries

Criteris per a la qualificació qualitativa i quantitativa

- Qualificació qualitativa: rúbriques d'avaluació.
- Qualificació quantitativa: a partir dels instruments d'avaluació. Les competències específiques s'han agrupat per blocs que tindran el pes en la nota que s'indica:

BLOQUE	CE	Percentatge de la nota
Multilingüisme, interculturalitat i gramàtica	CE1. Multilingüisme i interculturalitat.	20%
Comunicació oral	CE2. Comprensió oral i multimodal CE4. Expressió oral CE6. Interacció oral CE7. Mediació oral	20%
Comunicació escrita	CE3. Comprensió escrita i multimodal. CE5. Expressió escrita i multimodal. CE6. Interacció escrita i multimodal. CE7. Mediació escrita i multimodal	20%
Competència lectora	CE8. Lectura autònoma	15%
Competència literària	CE9. Competència literària	15%
Competència social i ciutadana (actitud)		10%

- En les produccions escrites es penalitzaran les faltes d'ortografia amb -0,1 i els accents i/o dièresis amb -0.05 per falta no repetida, fins a un màxim de 2 punts per producció.

- En cas de no arribar al 4 en l'**examen de lectura** s'obté un 0 en lectura i es perd la meitat de la nota de les competències: CPSAA i CCEC.
- Els llibres de **lectura voluntaris** poden apujar fins a un 10 % (0'5 % d'un llibre; 10 % = 2 llibres) en les competències: CPSAA i CCEC sempre que s'aprove el trimestre.

La nota final de l'avaluació s'obté amb els percentatges assenyalats; per a traure la mitjana de l'avaluació s'ha d'obtindre un **mínim de 3,5 en cada part** (conceptes, treball i actitud, llibre de lectura i oral).

Per aprovar el curs s'ha d'aprovar obligatòriament el 3r trimestre i un dels dos trimestres anteriors (és a dir, 1r i 3r trimestre o 2n i 3r trimestre). El trimestre suspés ha de tindre un 3,5 com a mínim. La nota final del curs s'obté de la mitjana ponderada de les notes de les 3 avaluacions, amb els següents percentatges:

- 1a avaluació: 25%
- 2a avaluació: 25%
- 3a avaluació: 50%

Es valorarà la progressió de l'alumne o l'alumna en la consecució de les competències específiques per a determinar la nota final.

- La recuperació de pendents es durà a terme de la següent forma: l'alumnat que tinga pendent la matèria del curs anterior, es considerarà que l'ha superada si aprova les 2 primeres avaluacions del curs actual. En cas contrari haurà de presentar-se a la prova escrita de pendents.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Aplicació del DUA
- Activitats de reforç i d'ampliació.
- Varietat de suports de presentació de la informació
- Diferents modalitats d'instruments d'avaluació